

**Zasady procesu dyplomowania
na Wydziale Humanistycznym
Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie**

§ 1

Wybór przez studentów opiekuna pracy dyplomowej i tematów prac dyplomowych

1. Zasady przeprowadzania zapisów na seminaria oraz tworzenia list osób uprawnionych do ich prowadzenia ustala Kolegium Dziekańskie.
2. Pracę dyplomową, o ile jej przygotowanie przewiduje program studiów, student wykonuje pod kierunkiem osoby posiadającej co najmniej stopień doktora.
3. W wyjątkowych przypadkach Kolegium Dziekańskie może upoważnić do kierowania pracą dyplomową specjalistę spoza uczelni, posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora.
4. Student dokonuje zapisu na seminarium i wyboru nauczyciela akademickiego będącego jego opiekunem z listy przedstawionej przez opiekuna roku w pierwszym tygodniu zajęć.
5. Opiekun pracy dyplomowej odpowiada za poprawność merytoryczną, metodyczną i formalną pracy.
6. Tematy prac dyplomowych ustalają opiekunowie w porozumieniu ze studentami.
7. Temat pracy dyplomowej powinien być zgodny z kierunkiem studiów.
8. Tematy prac dyplomowych są przedstawiane przez opiekunów Dziekanowi, a następnie zatwierdzane na posiedzeniach Kolegium Dziekańskiego nie później niż do końca przedostatniego semestru zajęć seminaryjnych.
9. W przypadku merytorycznych lub formalnych zastrzeżeń dotyczących tematów prac ze strony Kolegium Dziekańskiego sugestie zmian przekazywane są bezpośrednio do opiekunów prac dyplomowych. Poprawione wersje tematów są ponownie analizowane i zatwierdzane przez Kolegium Dziekańskie w najbliższym możliwym terminie.
10. Do końca przedostatniego semestru studiów upoważniona osoba w Dziekanacie przesyła w wersji elektronicznej do opiekunów lat/kierunków protokoły ewaluacji systemu dyplomowania, zawierające listy studentów ostatnich lat wszystkich kierunków studiów licencjackich i magisterskich prowadzonych na Wydziale wraz z wypełnionymi następującymi informacjami: numer indeksu, imię i nazwisko studenta. Po zatwierdzeniu tematów prac przez Kolegium Dziekańskie opiekun roku/kierunku uzupełnia załącznik o listę tematów i nazwiska promotorów, a następnie niezwłocznie odsyła go do Dziekanatu.
11. Zmiana tematu pracy dyplomowej następuje na podstawie wniosku złożonego przez studenta i popartego przez opiekuna.
12. Każdorazowa zmiana tematu wymaga akceptacji Kolegium Dziekańskiego.

13. W uzasadnionych przypadkach możliwa jest zmiana opiekuna pracy dyplomowej. Każdorazową zmianę opiniuje i zatwierdza Kolegium Dziekańskie na wniosek studenta zaopiniowany przez dotychczasowego opiekuna.

§ 2

Praca dyplomowa

1. Praca dyplomowa, o ile jej przygotowanie przewiduje program studiów jest samodzielnym opracowaniem określonego zagadnienia naukowego lub artystycznego lub dokonaniem artystycznym prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane z danym kierunkiem studiów, poziomem i profilem kształcenia oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania. Jest ona przygotowywana indywidualnie pod kierunkiem nauczyciela akademickiego będącego opiekunem studenta.
2. Pracę dyplomową może stanowić w szczególności praca pisemna, opublikowany artykuł, praca projektowa, w tym projekt i wykonanie programu lub systemu komputerowego oraz praca konstrukcyjna, technologiczna lub artystyczna.
3. Warunkiem uznania za pracę dyplomową opublikowanej pracy pisemnej lub artykułu naukowego jest zgodność z obowiązującymi aktualnie definicjami, obecnymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej.
4. Przez artykuł rozumie się recenzowany artykuł opublikowany w czasopiśmie naukowym albo w recenzowanych materiałach z międzynarodowej konferencji naukowej:
 - 1) przedstawiający określone zagadnienie naukowe w sposób oryginalny i twórczy, problemowy albo przekrojowy;
 - 2) opatrzony przypisami, bibliografią lub innym właściwym dla danej dyscypliny naukowej aparatem naukowym.
5. Artykułem naukowym jest również artykuł recenzyjny opublikowany w czasopiśmie naukowym zamieszczonym w wykazie czasopism.
6. Artykułem naukowym nie jest: edytorial, abstrakt, rozszerzony abstrakt, list, errata i nota redakcyjna.
7. W przypadku prac licencjackich artykuł może być uznany za pracę dyplomową w sytuacji, gdy znajduje się w ogłoszonym przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zwanego dalej Ministrem, wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych z liczbą punktów nie mniejszą niż 20.
8. W przypadku prac magisterskich artykuł może być uznany za pracę dyplomową w sytuacji, gdy znajduje się w ogłoszonym przez Ministra wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych z liczbą punktów nie mniejszą niż 40.
9. Praca dyplomowa przygotowywana na Wydziale Humanistycznym może mieć charakter:

- 1) przeglądowy, powstająca na podstawie analizy literatury przedmiotu – w przypadku studiów I stopnia
 - 2) przeglądowo-badawczy, uwzględniająca formułowanie i weryfikowanie przez studenta własnych hipotez badawczych z wykorzystaniem obserwacji, analiz materiałów źródłowych, badań teoretycznych i empirycznych – w przypadku studiów I i II stopnia
 - 3) przeglądowo-projektowy, realizowana poprzez przygotowywanie projektu rozwiązania określonego problemu praktycznego – w przypadku studiów I i II stopnia
10. Rodzaj przydzielonej studentowi pracy powinien być zgodny z jego możliwościami, predyspozycjami oraz zainteresowaniami.
 11. Praca dyplomowa musi spełniać określone kryteria formalne i merytoryczne. Student powinien wykazać się umiejętnością gromadzenia, weryfikacji i doboru źródeł bibliograficznych, znajomością i umiejętnością praktycznego zastosowania na wybranym przez siebie korpusie badawczym nowoczesnych metod i narzędzi badawczych z danej dziedziny, a także umiejętnością właściwego uporządkowania swojej wypowiedzi (kompletność tez, podział treści, kolejność rozdziałów itp.).
 12. Prace dyplomowe na studiach pierwszego i drugiego stopnia różnią się stopniem samodzielności badawczej oraz stopniem zaawansowania metod badawczych stosowanych przez studenta. Prace dyplomowe na studiach pierwszego stopnia mają charakter opracowań na poziomie podstawowym. Prace dyplomowe na studiach drugiego stopnia są opracowaniami o charakterze pogłębionym i rozszerzonym.
 13. Opiekun pracy dyplomowej zobowiązany jest, w terminach określonych przez Dziekana Wydziału, do:
 - 1) sprawdzenia kompletności i poprawności opisu pracy wprowadzonej przez studenta do systemu APD;
 - 2) zatwierdzenia opisu oraz plików pracy dyplomowej wprowadzonej przez studenta,
 - 3) przeprowadzenia kontroli antyplagiatowej z wykorzystaniem jednolitego systemu antyplagiatowego za pomocą systemu APD.
 14. Praca dyplomowa podlega ocenie przez nauczyciela akademickiego, który sprawował opiekę nad studentem oraz przez jednego recenzenta, którego wyznacza Kolegium Dziekańskie.
 15. Recenzentem w przypadku prac dyplomowych prowadzonych przez nauczyciela akademickiego z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego może być nauczyciel akademicki ze stopniem naukowym co najmniej doktora.
 16. Recenzentem w przypadku prac dyplomowych prowadzonych przez nauczyciela akademickiego ze stopniem naukowym doktora może być nauczyciel akademicki z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego.
 17. Zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia, funkcję recenzenta pracy pełni nauczyciel akademicki.

18. W wyjątkowych przypadkach na wniosek opiekuna, po zatwierdzeniu przez Kolegium Dziekańskie recenzentem może być specjalista spoza uczelni, ze stopniem naukowym co najmniej doktora.
19. Student realizujący więcej niż jedną specjalność na danym kierunku studiów przygotowuje jedną pracę dyplomową, związaną tematycznie z problematyką specjalności podstawowej, zdaje jeden egzamin dyplomowy oraz otrzymuje jeden dyplom w zakresie dwóch specjalności;
20. Student przedkłada przygotowaną pracę opiekunowi.
21. Student przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego zobowiązany jest w terminach określonych przez Dziekana Wydziału do wprowadzenia do systemu APD:
 - 1) informacji o oryginalnym języku pracy,
 - 2) streszczenia pracy w języku oryginału,
 - 3) słów kluczowych w języku oryginału,
 - 4) wersji elektronicznej pracy dyplomowej,
 - 5) złożenia wydrukowanego z systemu APD jednego egzemplarza pracy dyplomowej, po przyjęciu jej ostatecznej wersji przez opiekuna, w postaci wydruku dwustronnego na kartach formatu A4 w miękkiej oprawie przeznaczonego do akt osobowych studenta,
 - 6) złożenia dodatkowej dokumentacji wynikającej ze specyfiki studiów na określonym kierunku studiów zgodnie z obowiązującymi na danym wydziale zasadami dyplomowania,
 - 7) złożenia oświadczenia o samodzielnym napisaniu pracy dyplomowej.
22. Standardy formatowania prac dyplomowych oraz inne szczegółowe informacje dotyczące dokumentacji związanej z egzaminem dyplomowym są zamieszczone na stronie Wydziału.
23. Termin złożenia pracy dyplomowej określa §35 Regulaminu studiów w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Zgodnie z nim pracę należy złożyć, przynajmniej tydzień przed ustalonym terminem obrony, nie później niż do:
 - 1) końca lutego na studiach kończących się w semestrze zimowym,
 - 2) 25 września na studiach kończących się w semestrze letnim w przypadku studiów pierwszego stopnia i 30 września w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych magisterskich.

§ 3

Egzamin dyplomowy

1. Zakres i formę egzaminu dyplomowego ustala Senat w porozumieniu z wydziałowym samorządem studenckim i podaje do wiadomości studentom na rok przed planowanym terminem ukończenia studiów.
2. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest:
 - 1) uzyskanie zaliczeń wszystkich przedmiotów i praktyk objętych planem studiów,

- 2) uzyskanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej, o ile program studiów przewiduje jej przygotowanie,
 - 3) złożenie w Dziekanacie wymaganej liczby egzemplarzy pracy dyplomowej oraz innych wymaganych dokumentów.
3. Student przystępuje do egzaminu dyplomowego nie później niż 4 tygodnie od dnia złożenia pracy dyplomowej w Dziekanacie. Zatwierdzenia terminu egzaminu zaproponowanego przez opiekuna naukowego w porozumieniu z członkami Komisji Egzaminacyjnej dokonuje Dziekan.
 4. W przypadku negatywnej oceny pracy dyplomowej wystawionej przez recenzenta, o dopuszczeniu do egzaminu dyplomowego decyduje Dziekan Wydziału. Przed wydaniem decyzji Dziekan może zasięgnąć opinii drugiego recenzenta.
 5. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym, którego celem jest sprawdzenie wiedzy, umiejętności i kompetencji dyplomanta z zakresu studiowanego kierunku i specjalności oraz problematyki związanej z przygotowaną przez niego pracą dyplomową.
 6. Egzamin dyplomowy jest egzaminem zamkniętym. Na wniosek studenta lub promotora egzamin dyplomowy przeprowadza się jako egzamin otwarty. Wniosek taki należy złożyć składając pracę dyplomową, o ile program studiów zakłada jej przygotowanie, lub w ostatnim tygodniu zajęć dydaktycznych semestru, w którym przewidziany jest egzamin dyplomowy. Termin przeprowadzenia egzaminu dyplomowego ustala Dziekan.
 7. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją egzaminacyjną, którą powołuje Dziekan na podstawie propozycji zgłoszonej przez opiekuna.
 8. W skład komisji egzaminacyjnej powołanej przez Dziekana wchodzi: przewodniczący komisji (dziekan, prodziekan, dyrektor, zastępca dyrektora instytutu, a także w wyjątkowych przypadkach samodzielny pracownik naukowy niepełniący tych funkcji), promotor i recenzent.
 9. Na egzaminie dyplomowym student odpowiada na trzy pytania, z których dwa są zadane przez opiekuna i jedno przez recenzenta.
 10. Prawo do zadawania dodatkowych pytań ma także przewodniczący komisji egzaminacyjnej.
 11. Uczestnicy egzaminu otwartego niebędący członkami komisji nie mogą zadawać pytań dyplomantowi oraz uczestniczyć w obradach komisji w części niejawniej oceniającej egzamin.
 12. Na zakończenie egzaminu dyplomowego w części niejawniej komisja ustala:
 - 1) ocenę końcową pracy dyplomowej (na podstawie średniej ocen proponowanych przez opiekuna pracy i recenzenta pracy – ocena jest zaokrąglana do oceny pełnej lub połówkowej);
 - 2) ocenę egzaminu dyplomowego (na podstawie odpowiedzi dyplomanta na poszczególne pytania; ostateczny wynik egzaminu dyplomowego stanowi średnia z ocen za poszczególne pytania, zaokrąglona do ocen pełnych i połówkowych);

- 3) ocenę końcową ukończenia studiów.
13. Egzamin dyplomowy jest zdany jeżeli średnia ocen wynosi co najmniej 3,0.
 14. Ustalając ocenę pracy i wynik egzaminu stosuje się skalę ocen określoną w §23 ust. 6 Regulaminu Studiów w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie w brzmieniu: „bardzo dobry (bdb) – 5,0 – A; dobry plus (db+) – 4,5 – B; dobry (db) – 4,0 – C; dostateczny plus (dst+) – 3,5 – D; dostateczny (dst) – 3,0 – E; niedostateczny (ndst) – 2,0 – F”.
 15. Ocenę końcową ukończenia studiów oblicza się zgodnie z §40 ust. 2-6 Regulaminu Studiów w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie w brzmieniu: „Podstawą obliczenia ostatecznego wyniku studiów są”:
 - 1) średnia ocen ze studiów, obliczona zgodnie z §23 ust. 6,
 - 2) ocena pracy dyplomowej,
 - 3) ocena egzaminu dyplomowego. Ostateczny wynik studiów stanowi suma: 3/5 oceny wymienionej w punkcie 1), 1/5 oceny wymienionej w punkcie 2) i 1/5 oceny wymienionej w punkcie 3).
 16. Podstawą obliczenia ostatecznego wyniku studiów w przypadku studiów, w planie których nie przewidziano pracy dyplomowej są:
 - 1) średnia ocen ze studiów obliczona zgodnie z §23, ust. 6;
 - 2) ocena egzaminu dyplomowego. Ostateczny wynik studiów stanowi suma: 3/5 oceny wymienionej w punkcie 1), 2/5 oceny wymienionej w punkcie 2).
 17. Ostateczny wynik studiów wyrównuje się zgodnie z zasadą: do 3,20 –dostateczny (3,0), od 3,21 – dostateczny plus (3,5), przy średniej ocen ze studiów od 3,26, od 3,71 – dobry (4,0), przy średniej ocen ze studiów od 3,51, od 4,21 – dobry plus (4,5), przy średniej ocen ze studiów od 3,76, od 4,51 – bardzo dobry (5,0), przy średniej ocen ze studiów od 4,19.
 18. Komisja Egzaminacyjna zobowiązana jest do sporządzenia protokołu egzaminacyjnego wraz z zapisem treści pytań kierowanych do studenta i przyznanymi ocenami za każde z pytań, według wzoru przyjętego w UMCS. Druki protokołu egzaminacyjnego z wyliczoną średnią ocen ze studiów (wg wzoru obowiązującego w UMCS) oraz protokołu ewaluacji systemu dyplomowania z następującymi danymi: numer indeksu, imię i nazwisko studenta, temat pracy, średnia ocen ze studiów, nazwisko opiekuna pracy dyplomowej przygotowuje Dziekanat. Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej jest zobowiązany do uzupełnienia protokołu ewaluacji systemu dyplomowania o następujące informacje: ocena pracy dyplomowej, ocena egzaminu dyplomowego, ocena końcowa, a następnie do przekazania go do Dziekanatu.
 19. Informację o otwartym egzaminie dyplomowym oraz jego wyniku podaje się na tablicy informacyjnej i stronie internetowej Wydziału.

20. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego w ustalonym terminie, Dziekan wyznacza drugi termin egzaminu jako ostateczny. Powtórny egzamin powinien się odbyć przed upływem jednego miesiąca od daty pierwszego egzaminu.
21. W stosunku do studenta który nie złożył pracy dyplomowej w terminach wskazanych w §35 Regulaminu studiów w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, nie uzyskał pozytywnej oceny pracy dyplomowej, nie przystąpił do egzaminu dyplomowego, nie uzyskał pozytywnej oceny z egzaminu dyplomowego mają zastosowanie postanowienia zawarte w §38 Regulaminu studiów w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.
22. Archiwizację prac obronionych w ciągu ostatnich pięciu lat prowadzi Dziekanat Wydziału Humanistycznego.
23. Całościową ewidencję informacji, zarówno elektroniczną jak i w formie tradycyjnej (wydruk), dotyczących egzaminów dyplomowych przeprowadzonych na Wydziale w ciągu ostatnich pięciu lat na podstawie protokołów ewaluacji systemu dyplomowania prowadzą osoby wyznaczone przez Dziekana. Są one zobowiązane do corocznego opracowania danych ilościowych zawartych w protokołach dla potrzeb Wydziałowego Zespołu do spraw Jakości Kształcenia.

§4

Ewaluacja systemu dyplomowania

1. Za funkcjonowanie systemu dyplomowania na Wydziale odpowiada Dziekan Wydziału, Kolegium Dziekańskie i nauczyciele akademicy prowadzący seminaρια dyplomowe.
2. Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej po egzaminie dyplomowym wypełnia załącznik „Protokół ewaluacji systemu dyplomowania”. Za jego przygotowanie odpowiada Dziekanat. Prowadzący seminaρια dyplomowe przekazuje wypełnione protokoły do Dziekanatu po zakończeniu wszystkich egzaminów dyplomowych w danej sesji.
3. System dyplomowania podlega ewaluacji przez studentów w ramach Ankiety Ocen Zajęć na UMCS oraz na podstawie danych zewidencjonowanych przez Wydziałowy Zespół do spraw Jakości Kształcenia.
4. Aktualizowane wersje zasad dyplomowania są rozpowszechniane niezwłocznie po ich zatwierdzeniu przez Senat poprzez udostępnienie ich treści na stronie internetowej Wydziału oraz za pomocą kanałów komunikacji przyjętych w Uniwersytecie.